

Ostotoimintaohje

Kajaanin kaupunki

1. Soveltaminen

Tätä ohjetta sovelletaan Kajaanin kaupungin ja liikelaitosten ostotoimintaan. Tytäryrityksillä on mahdollisuus noudattaa ohjeistusta soveltuvin osin.

Ohje koskee sekä kansallisen kynnysarvon alittavien että ylittävien hankintojen ostamisen periaatteita.

Ennen ostamisen toteuttamista tilaajan tulee tarkistaa Kajaanin kaupungin voimassa olevat hankintasopimukset ja puitejärjestelyt sekä sopimustoimittajat. Yli kansallisen kynnysarvon olevissa hankinnoissa tulee lisäksi huomioida kaupungin kilpailuttamisvelvoite.

2. Ostotoiminta

Hankintojen tekeminen ja tilausvaltuudet

Kajaanin kaupungilla on käytössä sähköinen tilausjärjestelmä (Tiera ERP). Järjestelmän käyttöoikeudet omaavilla henkilöillä on myönnettyjen käyttöoikeuksien laajuuden mukaan oikeus tehdä järjestelmässä joko tilauksia (hankintaehdotuksia) tai hyväksyä näitä. Tehdyt tilaukset ja hyväksynnät tilastoituvat järjestelmään ja ovat sieltä raportoitavissa erilaisilla hakuperusteilla. Tavoitteena on, että jatkossa hankinnat tehdään pääsääntöisesti järjestelmän kautta.

Hankintoja tekevät vain henkilöt, joilla on siihen valtuudet. Ostovaltuudet omaavien henkilöiden vastuulla on antaa toimittajille mm. oikeelliset laskutustiedot ([laskutusosoitteet](http://www.kajaani.fi/fi/palvelut/laskutusosoitteet)¹ löytyvä Kajaanin kaupungin internet -sivuilta). Hankintojen päätösvaltuuksista on määrätty hallintosäännössä.

Ostojärjestelmä SAP SRM - itsepalvelutilaaminen

Järjestelmän käyttöönoton yhteydessä asetettiin tavoitteeksi, että kaupungin tilaukset kirjataan pääsääntöisesti järjestelmään. Järjestelmää pyritään kehittämään käyttäjiltä saatujen huomioiden ja palautteiden perusteella siten, että järjestelmän toiminta palvelee käyttäjiä mahdollisimman hyvin.

Tilaaaja voi luottaa siihen, että järjestelmästä löytyvistä tuoteluetteloista tilattavissa olevat tuotteet ovat hankintalain kilpailuttamisvelvoitteiden mukaisesti kilpailutettuja ja sopimusten mukaisesti hinnoiteltuja. Myös muut sopimusehdot (mm. maksuehto) ovat hankintasopimuksen mukaisia. Myös ajantasaiset laskutustiedot siirtyvät tilauslomakkeen kautta toimittajan tietoon.

Hyötyjä järjestelmän käytöstä ovat myös mm. tilausten näkyvyys, seuranta ja raportointi, jotka tehostuvat koko organisaation tasolla järjestelmän käyttöönoton myötä. Järjestelmän kautta saavutetaan lisäksi työaikahyöty, joka laskujen asiattarkastukseen ja tiliointiin menee. Järjestelmässä nämä vaiheet tehdään ennen tilaamista. Laajempaa hyötynä voidaan nähdä myös se, että hankintoihin sitoutunut pääoma on aina tiedossa ja raportoitavissa, jos tehdyt tilaukset ovat järjestelmässä ja näin ollen etukäteen tiedossa.

¹ <http://www.kajaani.fi/fi/palvelut/laskutusosoitteet>

Tilaaminen perustuu itsepalveluostamiseen. Itsepalvelukäyttäjien oletustiedot (kustannuspaikka, toimitusosoite, laskutusosoite) tuodaan järjestelmästä suoraan ostoskärrylle. Tietoja on mahdollista muuttaa joko kärrykohtaisesti tai pysyvästi.

Itsepalvelutilaaja toteuttaa ostoksensa joko Kajaanin ylläpitämästä tuoteluettelosta tai järjestelmään rakennetuista punchout – luetteloista. Tilaaja voi kuvata tarpeensa myös tekstirivinä. Kajaanin itsensä ylläpitämä tuoteluettelo laajentuu koko ajan. Hankintatoimi kannustaa tilaajia ilmoittamaan toiveita lisättävistä tuotteista tai palveluista (toistuvasti vakiohinnalla tilattava artikkeli). Punchout -luettelot ovat järjestelmälinkkejä niille toimittajille, joilta tilaaminen jo ennestään on tapahtunut verkkokauppasovelluksella. Linkki ohjaa tilaajan varsinaisen tuotevalinnan ajaksi toimittajan verkkokauppaan. Uusia punchout -luetteloita on mahdollista lisätä järjestelmään.

Varsinaisen tilattavan artikkelin valitsemisen tai kuvaamisen jälkeen tilaajan tulee tarkistaa tilauksella olevat tiliöintitiedot. Oletustietoja voi muuttaa ja täydentää.

Tilausten hyväksyminen

Järjestelmän käyttöönoton myötä tilausten hyväksymisen painopiste muuttuu. Ennen tilaukset hyväksyttiin vain ostolaskujen tarkastusjärjestelmässä. Ostotilausjärjestelmässä painopiste on prosessin alkupäässä. Tilaus pitää hyväksyä, ennen kuin se lähtee ammattiostajan kautta toimittajalle.

Tilaamisen jälkeen tilaus siis siirtyy järjestelmään määritellylle hyväksyjälle hyväksyttäväksi. Hyväksymispyyntö lähetetään hyväksyjän työlistalle ja sähköpostiin. Hyväksyjä voi hyväksyä, hylätä tai ohjata ostoskärryn eteenpäin.

Ostotilausjärjestelmä SAP ERP - ammattiostaminen

Hyväksytty ostoskärry synnyttää järjestelmässä ostotositteen (hankintaehdotus tai ostotilaus). Tässä vaiheessa prosessiin liittyy ammattiostaja. Hän käsittelee hankintaehdotuksen tai viimeistelee ostotilauksen järjestelmässä ja välittää syntyneen ostotositteen eli ostotilauksen toimittajalle.

Tilausten vastaanottaminen järjestelmässä

Itsepalvelutilaajalla on vielä tuotteiden tai palvelun konkreettisen vastaanottamisen jälkeen suoritettava järjestelmässä vastaanottokirjaus. Tämä on tärkeä vaihe, koska tämä toimenpide mahdollistaa automaattisen laskunkierron järjestelmässä. Laskutukselle annetaan tällöin hyväksyntä.

Tilaamisen ohjeet

Ostotilaamisesta on liitteenä erillinen ja yksityiskohtainen ohje. Ohje löytyy myös Kajaanin kaupungin Intra -sivuilta².

² Talous > Hankinnat

LIITTEET

SRM- tilausohjeet

Ostotoiminnan (SRM) prosessikuvaus

Ostaminen ilman ostotilausta

Tilaaja.

1. Tilaaja selvittää kilpailutetun ostopaikan jonka kanssa kaupungilla on voimassa oleva sopimus.Tuote/palvelu tilataan tai noudetaan.

Lasku tulee fi-laskuna asiattarkastajalle. Laskulle syötetään tiliöntitiedot ja lähetetään hyväksyttäväksi ”hyväksyjälle”

Hyväksyjä.

2. Kustannuspaikan hyväksyjä hyväksyy (tai hylkää) laskun. Lasku kirjautuu menoksi tiliöinnissä määritetylle kustannuspaikalle tai tilaukselle.
-

OSTOTILAUS SRM:ssä

Tilaaja.

1. Tuotteen/palvelun tarvitsija: Selvittää onko kilpailutetuilla sopimus toimittajille tarjontaa tarpeeseen, (kilpailutuskalenteri, hankintatoimi), tarvittaessa tehtävä minikilpailutus. Tekee ostoskärryn "kuva pyyntösi", Kajaani tuoteluettelon tai Lyrecon verkkokaupan kautta. Jonka lähettää hyväksyttäväksi kustannuspaikan hyväksyjälle.

Hyväksyjä.

2. Kustannuspaikan hyväksyjä hyväksyy (tai hylkää) luodun ostoskärryn, "kuva pyyntösi" ostoskärrystä muodostuu hankintaehdotus ERP:iin. Kajaani-tuoteluettelosta ja Lyreco-kaupasta tehdyistä ostoskärryistä muodostuu Ostotilaus ERP:iin.

Ammattiostaja

3A. Hankintaehdotus: Ammattiostaja luo hankintaehdotuksesta Ostotilauksen "raahamalla" HE:n ERP-kärryyn, tarkastaa ja tarvittaessa täydentää tiedot. Lähettää OT:n toimittajalle ja kopion ostoskärryn pyytäjälle.

3B. Lyreco tai Kni.tuoteluettelon pohjalta muosotunut Ostotilaus: Ammattiostaja tarkastaa tiedot ja lähettää OT:n toimittajalle ja kopion ostoskärryn pyytäjälle.

Tilaaja

4. Ostoskärryn luonut tilaaja tekee vastaanoton SRM:ssä, tuotteen saavuttua, ennen laskun lähtemistä toimittajalta.

5.

€€ Lasku saapuu ostoreskontraan ja kirjautuu tilaukselle, ja kohdistuu sitä kautta menoksi ostoskärryssä määritetyille kustannuspaikalle €€€.

Tapauksia joissa automaattikohdistus ei toimi:

- Tilausta ei ole vastaanotettu. => Lasku tulee ammattiostajan SIPS:iin =>vastaanotto kehoitus tilaajalle.
- Laskun summat poikkeavat luodusta tilauksesta. => Lasku tulee ammattiostajan SIPS:iin=>selvittely.
- MM-kierto ei muuten vain toimi. => Lasku tulee ammattiostajan SIPS:iin=>selvittely.

PUITEOSTOTILAUS SRM:ssä

Tilaaja.

1. Tuotteen/palvelun tarvitsija selvittää löytyykö kilpailutetuilta ja sopimuskumppaneiksi valituilta tarjontaa tarpeeseen, tekee ostoskärryn "kuvaa pyyntösi", kautta. Jonka lähettää hyväksyttäväksi kustannuspaikan hyväksyjälle.

Hyväksyjä.

2. Kustannuspaikan hyväksyjä hyväksyy (tai hylkää) luodun ostoskärryn, "kuvaa pyyntösi" ostoskärrystä muodostuu hankintaehdotus ERP:iin.

Ammattiostaja

3A. Puiteostotilauksen Hankintaehdotus: Ammattiostaja luo hankintaehdotuksesta Ostotilauksen syöttämällä HE:n tiedot ERP-puiteostotilaukselle, tarkastaa ja tarvittaessa täydentää HE:n tiedot. Lähettää POT:n toimittajalle ja kopion ostoskärryn pyytäjälle.

4.

€€ Lasku saapuu Ammattiostajan SIPS:iin ja AO kohdistaa sen tilaukselle, ja lasku kohdistuu sitä kautta menoksi ostoskärryssä määritetylle kustannuspaikalle €€€.

